

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

§. 32. Praeservativa adversus pestem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

libro quarto suæ historiæ tam admiranda & plena zelo animarum de sanctissimo illo Antistite commemorat, ut ea legere vel audire solum, acutissimum sane calcar sit, ad Parochos, peste grassante, ritè excitandos atque in officio suo continendos.

Plane ergo sibi persuasum pastores habeant, si ullo unquam tempore, illo maxime pastoris officium sibi incumbere, ut animam suam ponant pro ovibus suis: memores se, fugiendo eas, deferere non posse, nisi mercenarii esse, & peccatum mortale committere velint.

Ecquis autem obsecro, ea ipsa occasione metu mortis aufugiat, aut mortis periculum formidet? cum in singulari Dei cæli protectione Curatos commorari, dubium non sit; & si tandem eorum quemquam mori (quod semel necesse est) contingat, Martyrem fieri constet Ecclesiæ suffragio. Certe sanctos illos Presbyteros, Diaconos, aliosque plurimos Christianos, qui sub Valeriano Imperatore Alexandria peste horrendissima sæviente, morbo laborantibus ministrando mortem libentissime oppetierunt, S. Dionysius ibidem Episcopus, nec non & Romana Ecclesia pridie Kalend. Martii quotannis Martyrum triumpho concelebrat; Et in præfata Mediolanensis pestis clade, qua decem & septem milia hominum obiisse scribuntur, in tanto Parochorum & Sacerdotum numero, tres tantum ex iis, qui officium erga ægrotos non deseruerunt, defuncti sunt: Sed eorum nemo prorsus morbum ex sacris officiis, quæ infirmis tribuebat contraxit. Felices igitur qui ejusmodi periculosis temporibus, præter communem hominum sortem, vel peculiari Angelorum præsidio custodiuntur, vel si tandem eis mori accidat, abque Tyranni crudelitate, sine equuleis, sine ignibus, sine bestiis, omnique alia cruciatuum asperitate, martyrii palmam suavissima quasi morte consequi possunt.

§. 31.

Quid Parocho agendum Pests tempore.

Suspicionem pestis existente, vel ea locum Setiam aliquem invadente, Parochus, 1. Populos suos pro concione fortiter animet, omnem ab eorum animis timorem propellendo. 2. Totis conetur viribus ut omnes ad confessionem & sacræ Eucharistiæ sumptionem inducat. 3. ad placandum iram Dei, & avertendum flagellum præsentis necessitatis, aliquas distinctis diebus processiones: Item orationem quadraginta horarum: Conventus in Ecclesiam quotidianos (dummodo locum pestilentia nondum invaserit, alias enim Processiones & conventus isti perniciosi essent, & cavendi) nec non & alia pietatis exercitia,

pro occasione & captu populi instituat. 4. Jejunia certis quibusdam diebus indicat. 5. Eleemosynas, & alia tam spiritualia, quam corporalia misericordie operæ indigentibus exhiberi, ac fieri curet.

Quosvis de rebus suis & testamento disponere, ac miserorum recordari moneat. 7. Progrediente morbi calamitate, Vota S. Sebastiano per populum fieri, urgeat: Voto se etiam ad festa Ecclesiæ rite servanda, ad choreas, seu alias loci consuetas levitates abrogandas, & ad familia adstringere possit. 8. A peccatis eosdem sermō & continuò revocet: ad virtutes & usum sacramentorum impellat. 9. Nihil intermittat quod ad populi salutem, conscientiarum securitatem, reconciliandum Deum, præsentemque necessitatem sublevandam expedire, ei videbitur.

Sacramenta Ecclesiæ pie petentibus administrare, sed absque ambagibus, quam potest brevissimè, non formidet: imo baptismum, poenitentiam, Eucharistiam denegare haud potest cuiquam legitime non impedito; extremam verò unctionem, (cujus administratio cæteris periculiosior est) si conferre alicui lubens voluerit; non enim tenetur; in ea, præter sacras unctiones, reliqua omnia poterit omittere.

§. 32.

Præservativa adversus pestem.

IN quibusvis autem sacris functionibus, sacramentorum collationibus, sive aliis actionibus suis, pestis tempore Parochus sequentia puncta observet quàm diligentissimè. 1. Ab omni hominum, ac præsertim ægrotorum, rerumque ad eos pertinentium contactu sedulo abstineat, iis solum tactibus exceptis, quos ex officio sacrarum administrationum adhibere debet. 2. In vestibus idem plane attendat, ne suæ aliorum vestes quomodolibet attingant. 3. In audiendis confessionibus, aliisque ægrotorum colloquutionibus, quantum fieri potest, inter se & ipsum ægrotum, ignem seu prunas, superpositis granis, vel ligno juniperi, aut alia re odorifera, intermedias poni faciat, ut ea quæ in aère est tabes absumatur. Si ignis haberi nequit, saltè aliquo ab invicem intervallo colloquentes distent: confessionesque sic, sed clauso ostio excipiantur. 4. Vbiq; caveat ne contra ægroti anhelitum vultu suo ex adverso consistat, sed eum semper cautè declinet. 5. Post singula sacra ministeria digitos aceto, vel cerei accensi flamma perpurget. 6. In exequiis Defunctorum ipsum funus, si quod comitari opus fuerit, longiori intervallo præcedat. 7. Semper aliquod aromatis genus fortem odorem spirantis in ore teneat. 8. Spongiam aceto imbutam, ac pilæ lignæ per-

perforatæ inclusam, vel pretiosum aliquod unguentum continuo secum deferat, & naribus odorandi causa identidem admoveat: tempora etiam ac nares aceto vel oleo juniperi sæpius inungat. 9. Quantum per sacra officia licebit, vacuum stomachum non habeat, nec tamen plenum, multo minus caput ebrium, ex quo sui ipsius, & totius populi certissimus sequatur interitus. 10. Ante omnia vero Sacerdos in gratia Dei constitutus sit, quæ alios docet verbo, ipse opere & exemplo prius compleat: singularem Pauperum curam teneat: Deum pro sua & gregis sui salute indefinenter oret: Castitatis, humilitatis, magnanimitatis, devotionis, patientiæ, temperantiæ, mansuetudinis, charitatis, & aliarum virtutum splendoribus cunctis præluceat. Atque hinc in tanta rerum calamitate, corpus & animam suam procul dubio ipse servabit, ac toti populo consolationem afferat non vulgarem.

DECRETVM II.

De clausura Monialium.

IN dicta visitatione hac æstate à Nobis facta comperimus, in Monasteriis Monialium necdum clausuræ necessariæ provisum: Et uti Nobis non ignotum est, ab uno extremo ad aliud sine medio perveniri non posse, etiam abusus præcedentium annorum, præsertim belli tempore introductæ majoris licentiæ, ac libertatis non statim tolli: ita etiam ex officio Pastoralis, munereque Nostro Episcopali tenemur, ad clausuram, ubi non est, erigendam, vel ubi non perfecta servatur, quantum possumus, introducendam. Quare Nostri Commissariis & Visitatoribus serio præcipimus denuo, ut ei negotio diligentius intendant, ac, uti necessarium viderint, Nostro nomine fieri curent; Contradictores & opposites censuris compescant, etiam, si opus, brachium sæculare implorando. Quoad Monasteria exempta Superioribus Regularibus non solum ad hæc omnia exequenda serio in Domino hortamur, verum etiam, uti Delegatus sedis Apostolicæ, sub pœnis Ecclesiasticis demandamus. Omnes autem Confessarii, seu Patres Monasteriorum, diligenter ad clausuram attendant; contravenientes superioribus deferant, ipsimet etiam eam observent, nec nisi in casibus à jure concessis intrent: minus cum Monialibus aut Laicis, secumve dispensare attentent, sub pœnis & censuris Canonis, juxta constitutiones novissimas summorum Pontificum.

DECRETVM III.

De habitu religioso Monialium.

Magnam vidimus diversitatem in his Monasteriis quoad habitum regularem,

cum is vol non secundum regulam servetur, vel non sit uniformis cum aliis locis ejusdem ordinis: Unde volumus, ut omni exemptione seposita, is sit habitus singulis Professis, Novitiis, & Virginibus Laicis, quem regula præscribit, & usus in aliis Monasteriis reformatis habet, modestiæque ac humilitatis religiosa commendat.

DECRETVM IV.

De puellis, in Monasteriis educandis.

Quamvis nullo Concilii decreto, aut alio jure prohibeatur, quo minus puellæ in Monasteriis Monialium educantur, si eadem Monasteria ante concilium Tridentinum consueverint hujusmodi puellas recipere; decrevit tamen sacra congregatio, ne citra suam, & Superioris (qui respectu non exemptarum est Ordinarius, respectu exemptarum Prælati Regularis) licentiam scriptam, consensumque Monialium capitulariter, & per suffragia secreta datum, admittantur. Ubi verò admittæ fuerint, statuit, ut in loco separato, tam à dormitorio Monialium, quam à loco in quo ipsæ Moniales vacare operibus manuum solent, habitent; communi victu utantur; eandem servant clausuræ legem, quam Moniales ipsæ, & si semel dimittæ exierint, nullam habeant revertendi facultatem. Vestitu incedant conveniente virginali illarum modestiæ ac pudicitæ, præcis inanis deliciis nigri tantum, vel fusci, aut etiam albi coloris sit vestitus totus; non fericas vestes adhibeant, & nullo prætextu exquisito utantur ornatu, vel modernis mundanis vanitatibus aptato; nec cincinnatæ incedant, neque monilia, neque inaures, aut ejus generis inanes delicias ferant: nullas secum adducant famulas sine speciali congregationis licentia: non admittantur minores septem annis, neque ultra 25 ætatis annum in Monasteriis manere possint; sine speciali dictæ congregationis indulto: Nullæ etiam alterius religionis ullo modo recipiantur sine Nostri expressa licentia.

DECRETVM V.

De indulgentiis.

Cum etiam ab usum videamus, & decreta Nostri Synodalia de indulgentiis, quæ à sede Apostolica obtinentur, sine Nostro consensu ac præscitu, juxta constitutiones Pontificum, non promulgandis, non observari sentiamus: hinc districtè iterum mandamus omnibus Ecclesiarum, & Ecclesiasticorum locorum Rectoribus, ut intra mensis spatium Nobis originales literas exhibeant earum indulgentiarum, quæ adhuc durant, vel non revocata sunt, vel termino annorum nondum elapsa, adhuc vigent: nec ullas in posterum promulgent,